ČESKO+

POLICY BRIEF

PLATFORMA Česko.plus · SNĚMOVNÍ TISK 321

LEX KRATOM:
PŘÍSNÝ NA PAPÍŘE, ŠTĚDRÝ K ČERNÉMU TRHU

Datum: 26. listopadu 2026 **Téma:** regulace psychomodulačních látek

01 · POSTOJ PLATFORMY

SHRNUTÍ A POSTOJ

Zákaz licencovaných e-shopů s ověřením věku nikoho neochrání. Poptávku nezruší, jen ji pošle k prodejcům, kteří věk nekontrolují a daně neplatí.

Platforma Česko.plus přitom regulaci a zdanění kratomu podporuje: spotřební daň je správně, musí ale nabíhat postupně, jinak cenový šok způsobí totéž co zákaz.

Sněmovna by měla návrh v 1. čtení poslat do výborů a opravit ho pozměňovacími návrhy. **Plošné zákazy legálních, zdaněných a kontrolovaných prodejních kanálů do zákona nepatří.**

02 · KONTEXT

O CO JDE

Vládní novela ministerstev zdravotnictví a financí (sněmovní tisk 321) mění devět zákonů a zpřísňuje rok starý licencovaný trh s psychomodulačními látkami. Účinnost má být od 1. 1. 2027, první čtení je na programu schůze, která začala 24. 11. 2026.

VĚK

Hranice se zvedá z 18 na 21 let.

E-SHOPY

Prodej na dálku se zakazuje úplně, bez přechodného ustanovení pro už vydaná povolení.

DANĚ

DPH roste z 12 na 21 % a přibývá spotřební daň 2, 10 nebo 20 Kč za gram či mililitr podle koncentrace.

PRODEJNY

Roční poplatek za provozovnu roste z 20 na 30 tis. Kč a obce mohou licencované prodejny zakázat vyhláškou.

KONOPÍ A CBD

Prodej technického konopí fyzickým osobám se zakazuje.

NIKOTINOVÉ SÁČKY

Široce formulovaný zákaz je může vyřadit z trhu.

Licenční režim pro kratom platí od 12. 11. 2025. K 23. 10. 2026 mělo povolení 124 subjektů, fungovalo 242 kamenných prodejen a 29 e-shopů, které věk ověřují při objednávce i při předání zásilky. Kratom zmizel z automatů a večerek a jeho dovoz za prvních osm měsíců roku meziročně klesl o 70 %.

124
subjektů s povolením (k 23. 10. 2026)

242
kamenných prodejen

29
e-shopů s dvojím ověřením věku

−70 %
dovoz kratomu meziročně (1.–8. měsíc)

03 · ARGUMENTY

PROČ PLOŠNÉ ZÁKAZY ŠKODÍ

1+ Zákaz e-shopů trh nezruší, jen ho předá.

Před regulací nakupovaly online téměř dvě pětiny uživatelů. Licencovaný e-shop ověřuje věk dvakrát: při objednávce přes BankID nebo mojeID a znovu při předání zásilky. Dealer nikdy.

2+ Problém je nelegální prodej, ne licencovaný trh.

Akce KORUND našla porušení zákona u 63 % z téměř tisíce kontrolovaných míst, 373 případů vyhodnotila jako podezření z trestného činu a nebezpečné syntetické látky prokázala v 87 % vzorků. Nejvíc porušení bylo v běžných obchodech se smíšeným zbožím a potravinami. Zákaz licencovaného e-shopu tento zdroj vůbec nezasáhne.

3+ Pravidla se mění uprostřed hry.

Stát rok po spuštění licencí ruší kategorii, kterou sám zavedl, bez přechodného ustanovení a bez vrácení poplatků. Zákazy přibyly až po připomínkovém řízení, bez projednání s experty a bez hodnocení dopadů. Kdo neví, jestli mu stát zítra nezruší licenci, investuje jinde.

4+ **Daň vybere jen legální trh.**

Vláda počítá s výnosem 0,5 mld. Kč v prvním roce a až 1,2 mld. Kč ročně a současně zakazuje kanál, přes který šla velká část poptávky. Plná daň hned od prvního dne vyvolá cenový šok, který pošle zákazníky na černý trh stejně spolehlivě jako zákaz.

5+ **Zákazy míří vedle.**

Zákaz technického konopí a zpracování CBD syntetické kanabinoidy neomezí, ty se dají nastříkat i na bylinné směsi nebo tabák. Dopadne na pěstitele, zpracovatele a uživatele CBD včetně seniorů. Široká formulace navíc ohrožuje nikotinové sáčky, tedy méně škodlivou alternativu cigaret.

TŘI TRHY: ZÁKAZ ROZHODUJE JEN O TOM, KDO BUDE PRODÁVAT

NELEGÁLNÍ TRH

Žádná kontrola věku, neznámé složení s příměsmi syntetik, nulové daně. Vydělává organizovaný zločin a nelicencovaní zahraniční prodejci.

REGULOVANÝ TRH

Ověření věku v prodejně i online, laboratorní limity a dávkování na obalu, DPH, spotřební daň a poplatky. Vydělávají české firmy, jejich zaměstnanci a stát.

SUBSTITUOVANÝ TRH

Méně rizikový produkt vytlačuje ten nejškodlivější a daň se řídí rizikem. Kdo užívat nepřestane, má méně škodlivou volbu.

Substituovaný trh znamená, že méně rizikové produkty nahrazují ty nejškodlivější: regulovaný kratom místo syntetických kanabinoidů, nikotinové sáčky místo cigaret. **Lex kratom tuto cestu zavírá.**

04 · ŘEŠENÍ

CO NAVRHUJEME

1+ **Zachovat regulovaný prodej na dálku.**

Stejně jako dnes jen pro držitele povolení kamenné prodejny a s dvojím ověřením věku (BankID nebo mojeID a předání do vlastních rukou). Věková hranice, ať je jakákoli, musí platit stejně v prodejně i online.

2+ **Spotřební daň s postupným náběhem.**

První rok po účinnosti bez spotřební daně, pak v ročních krocích třetina, dvě třetiny a plná sazba, po vzoru daňového kalendáře u tabáku. Sjednocení DPH na 21 % může platit hned.

3+ **Právní jistota.**

Přechodné ustanovení pro vydaná povolení a vrácení poplatků za zrušenou kategorii, kritéria pro obecní zákazy prodejen přímo v zákoně a povinné vyhodnocení zákona po třech letech.

4+ **Cílené zákazy místo plošných.**

Zakázat jen kanabinoidy s prokázaným psychoaktivním účinkem, výslovně vyjmout CBD a nikotin. Limity 7-hydroxymitragyninu snížit vyhláškou hned.

5+ **Výnos na vymáhání.**

Část výnosu daně vázat na kontroly a vymáhání proti nelicencovaným a přeshraničním prodejcům.

05 · DEBATA

NÁMITKY A ODPOVĚDI

NÁMITKA **„Kratom otravuje děti.“**

Je to vážné. Zdrojem je ale nelegální a nepoctivý prodej, jak ukázala akce KORUND, ne licencovaný e-shop s ověřením přes BankID. Řešením je vymáhání.

NÁMITKA **„Kratom zabíjí.“**

Každé úmrtí je důvod pro kontrolu kvality. Policie za rok 2025 eviduje 17 úmrtí v souvislosti s kratomem. Jen ve čtyřech byl kratom jedinou zjištěnou látkou, v ostatních šlo převážně o kombinaci s léky a jinými návykovými látkami. Rok 2025 je přitom z větší části obdobím před regulací, ta platí až od 12. 11. 2025. Expertní výbor WHO uvedl, že téměř všechna úmrtí s potvrzeným kratomem zahrnovala i jiné látky, a v USA našlo CDC jako nejčastější z nich fentanyl. Zákaz legálního prodeje by posílil právě trh s neznámým složením.

NÁMITKA **„Při akci KORUND se zablokovaly e-shopy.“**

Ano, 25 e-shopů, které porušovaly zákon. Zavřít je umožnilo už platné právo. Tak má regulace fungovat: zavřít toho, kdo pravidla porušuje, ne zakázat i ty, kdo je dodržují.

NÁMITKA **„Drogy se na internetu prodávat nemají.“**

Alkohol si přes internet objedná každý od 18 let. Pravidla mají odpovídat riziku a platit pro všechny stejně.

NÁMITKA **„Je to lobby kratomového byznysu.“**

Česko.plus podporuje zdanění i licencovaný řetězec. Hájíme pravidla, ne firmy: legální prodejce platí daně a nese odpovědnost, dealer ne.

ZDROJE

- **Ministerstvo zdravotnictví:** Vláda schválila Lex Kratom, 14. 9. 2026
- **Ministerstvo vnitra:** Výsledky akce KORUND, porušení zákona u 63 % kontrol
- **Policie ČR:** Statistika intoxikací v roce 2025
- **WHO ECDD:** Kratom, mitragynine, 7-hydroxymitragynine pre-review report, 2021
- **CDC MMWR:** Overdose Deaths with Kratom Detected, 27 States, 2016–2017
- **České noviny (ČTK):** Rok legálního prodeje, 242 obchodů a 29 e-shopů
- **České noviny (ČTK):** Kontrola zaměřená na kratom ukázala chyby v 63 % prodejen
- **České noviny (ČTK):** Nejvíc porušení v obchodech se smíšeným zbožím
- **Seznam Zprávy:** Výsledky akce Korund, zablokovaných 25 e-shopů
- **České noviny (ČTK):** Zákazy doplněné po akci KORUND, bez projednání s experty
- **České noviny (ČTK):** Odborníci kritizují zákaz e-shopů, CBD a technického konopí
- **CNN Prima News:** Kratom po roce regulace zmizel z automatů
- **CNN Prima News:** Zákaz on-line prodeje kratomu, výnos 1,2 mld. Kč
- **Právní prostor:** Lex kratom a povolení k prodeji na dálku
- **arecenze.cz:** Návrh čeká ve Sněmovně na schůzi od 24. 11.
- **Česko.plus:** program

ČESKO+

Modernizační platforma pro Česko
www.cesko.plus